



## Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||  
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In  
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue  
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque  
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la**  
**Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

## S. II.

**P** R I M V M documentum est, vt nullo respectu & casu, etiam si doctissimi sint, aggredi audeant hæc officia & ministeria, propria voluntate, raptati à cupiditate, aut ambitione, aut alio finem, quos sapientia terrena, animalis, ac diabolica respicit: sed expedit electionem ab ipso met Deo, vt intelligant prius eam esse ipsius voluntatem, quam illa aggrediantur: & tunc ea exerceant ad eiusdem Domini gloriam, & bonum proximorum. Ne c tamen prohibentur secundo loco respicere ad aliqua bona temporalia, tanquam necessaria ad vitam sustentandam. Quando tamẽ officia & ministeria sunt magis spiritualia, debent esse magis liberi & expediti à quærendis temporalibus comodis, & illa acceptare eo solo nomine, quod intelligant Deum id velle. Cuius rei præcipua ratio est, quod prouidentia Diuina sæper adest, adiuvat, protegit, ac tuetur, acceptates hæc officia, sequentes directionem, quam ipse Deus sua vocatione & electione ostendit, iuxta illud Isaiæ de Christo Domino nostro quæ erat homo, & cæteris Prædicatoribus eius Ministeribus a Dominus ab utero vocauit me, de ventre matris meae recordatus est nomen meum, & posuit os meum quasi gladium acutum: in umbra manus sue protexit me, & presuit me sicut sagittam electam, in pharetra sua abscondit me. Quibus verbis delineatum ac depictum est munus Magistrorum ac Prædicatorum Apostolicorum; protectio & cura, quam Deus gerit eorum: eius origo, quæ est æterna electio, & specialis vocatio; qua illos vocat, & ad hoc munus designat, memor eorum ab ipso utero matris eorum. Ex tunc enim incipit illos disponere & exornare talentis ac dotibus naturalibus, quas eis communicat in ordine ad eum finem, ad quem eos eligit; & suo tempore in semet eos in eo officio collocat: vt scilicet sint gladij & sagittæ Dei. Gladius ferit propè; sagitta iacitur, vt feriat remotos; gladius semper est in manu, sagitta discedit ab ea: vtrumque tamẽ est sub diuina protectione. Eorum ora sunt gladius acutus: prædicant enim verbum Dei, quod Apostolo teste, est instar b gladij ancipitis: diuidit enim ac penetrat corda hominum: Deus tamen est qui regit illud, ac dirigit: ne ab seopo suo aberrat. hoc enim significat cum dicit: sub umbra manus sue protexit me: quasi dicitur: imposuit me quasi gladium in vaginam, & appendit ad latus suum in cingulo, quasi umbram brachio suo super me efficiens: vt in promptu & ad nutum me haberet, vt eximeret me è vagina, quando opus esset, prædicatione mea pugnare. Specialem enim gerit prouidentiam eorum, quos eligit in Magistros & Prædicatores: suggerens eis ad tempus recollectionem, vt aciem spiritus conferuent; ad tempus verò iubens exire ad prædicandum proximis. Et utroque tempore umbram eis facit manu sua: omnipotentia. Ita vt neque ipsi aliquid amittant, eò quod exeant ad prædicandum.

Prædicatorum munus  
a Isai. 49. 1.

b Heb. 4. 12.

onem; neque prædicando ita incautè feriant, vt noceant. Idem amplius explicat similitudine *sagittæ*, quam vocat *electã*: nõ enim ipsi Ministri se ipsos fecerunt sagittas, neque sponte sua officium illud obierunt: sed ipse Deus eos ad illud elegit. suaque gratiã aptauit, apponens sagittæ duas pennulas, quibus volet, & festinet, quò illam iacit sagittarius. Quæ pennulæ sunt scientia, & virtus; sapientia, & sanctitas. Habet verò sagittæ etiã cuspidem chalybeam, hoc est zelum salutis animarum. Has sagittas abscondit Deus in pharetra sua, vbi eas custodit, & curam earum gerit, dans eis propensionem ad recollectionem cordis sui, vitamque ducendam in abscondito iatra Deum ipsum cum Christo filio eius. Et suo etiam tempore eisdem dat animum, & propensionem, iacitque eas in mundum ad varia ac distantia loca, vt animabus infligant vulnera charitatis. Sed quemadmodum sagittarius, postquam sagittam iecit in feram vt eam trajiceret; sagittæ tamen non obliuiscitur: sed eam quærit, reponit in sua pharetra, vt alium & alios iactus facere possit: ita Deus non deponit curam Prædicatorum, qui ad sua ministeria exercenda prodierunt; sed semper eos protegit, & reducit ad se, absq; ipsorum damno. Iucundam hanc & suauem Dei prouidentiam fugiunt, eaque indignos se reddunt qui ad hæc munia accedunt electione propriæ voluntatis terrenæ, animalis, ac diabolicæ; non enim Deus tales gladios accipit sub vmbra & protectione manus suæ; nec sagittas, quas ipse non elegit, ponit in pharetra sua, in qua suas ille seruat. Ac proinde mirum non est, si hebetentur, & corrumpantur, & fiant gladij ac sagittæ Sathanæ, eiusque instrumenta in perditionem multorum. Cùm multi eorum in particulari indigni sint officio, quod quærant & acceptant: quia non habent dotes ad id sufficientes: sed illud quærunter propter aliquod lucrum, aut honorem, quo ad id impelluntur. quamobrem S. Iacobus Apostolus suadet, ne contendatis, sicut multi contendunt, vt sint Magistri ac Doctores & Prædicatores, non tam attendentes ad sufficientiam & qualitates requisitas, quàm ad ipsius Magisterij honorem: *c scientes quoniam maioris iudicium sumitis*: tum, quòd officium accipiatis, quo digni non estis: tum ob rationem, quam reddituri estis de eo; ac discipulis, quorum sumitis curam. Habet verò magnam emphasim verbum illud: *nolite plures Magistri fieri*: suadet enim ne fiat Magistri sicut multi fiunt; insinuans plurimos esse, qui Magistri fiant per ambitionem, & propriam voluntatem, & ob fines aliquos terrenos: paucos verò purè accedere, & ingredi per portam diuinæ voluntatis, seruantes documenta & regulas circa huiusmodi electiones positas in primo tomo, & inferius ponendas, cùm agemus de Prælatis.

Hoc documento præmissõ accedit secundum magni momenti: Ne qui ad hæc ministeria per electionem Dei accesserunt, etiam si Sapientes

c Iacob. 3.1.

Tract. 1. c. 5.  
6.

2

fini, ac Sancti, securos se reputent: nam si negligant quod facere tenentur  
& aditum aliquē dent superbiæ, ac reliquis finibus terrenis, sensualibus  
ac diabolicis: desereret illos Deus, & remouebit à se talem gladiū & figu-  
tam in pœnam talis negligentia: quemadmodum euenit sapienti illi, cui  
dixit Ezech. *d tu cherub extentus, & protegens, & posui te in monte sancto*. De  
sapientiâ tuâ multos protegebas; qui tamen postea ob suam super-  
biam periit, vt postea dicemus. Sed distinctius hoc dixit Christus Do-  
minus noster suis discipulis, cum dixit: *vos estis sal terra*, nam statim ad-  
cit tremēdam illam sententiam: *e quod si sal euauerit, in quo salietur: ab-  
hilum valet ultra nisi vt mittatur foras, & conculcetur ab hominibus*. In quibus  
verbis eos monuit (vt perpendit S. Hilarius) quod natura suā essent me-  
tabiles; ac proinde amittere possent sapientiam, & sanctitatem; & Cro-  
cus textus habet: *si sal infatuatum fuerit*; quasi dicat: si ex sapientibus facti  
efficiamini, & ex bonis mali: amittentes saporem, discretionem, & sap-  
entiam cœlestem, quam habebatis. Nullus enim est homo a deo Sanctus  
& sapiens, vt non possit mutari in hac vita; & quamuis sic lux mundi, con-  
uerſi in tenebras; & si sit ciuitas supra montem posita, potest destrui, &  
vsque ad fundamenta dici; & si est lucerna super candelabrum positus,  
potest extingui, & non præbere lumen domui suæ sed fumum, quo tota  
excæcetur, & torqueatur. Quid autem hinc sequetur, nisi tria ingenta  
damna & pericula? Primum est, quod si sal saporem suum amittat, non  
qui possit illum reparare. Eo quod errores & peccata eius, iusto Dei iudi-  
cio, eò perueniunt, vt corrigi non possit: quia enim iactat se esse sapientem,  
nō vult ab alijs doceri; neq; est qui eū docere audeat, & corrigere. Et vbi  
Hieron. ait: *si Doctor errauerit, quo alio doctor emendabitur?* eius enim super-  
bia non vult emendationem admittere. Ex quo alterum d. am. num. sequi-  
tur, quod *mittetur foras*; aut ab officio Doctoris, quia Deus auferet illi of-  
ficium, quo factus est indignus; aut ab ipsa domo Ecclesiæ: permittente  
ipſo Domino, vt fidem amittat, & contra propriam matrem insurgat.  
Qui enim aditum præbuit sapientiæ, terrene, animali, ac diabolice: non  
mirum est, si diuinam omnino amittat: siquidem a postolus dixit. *Pro-  
pter auaritiā seu cupiditatem* (quam dicit esse *radicem omnium malorum*)  
quosdam errauisse à fide; & q̄ qui euauerunt in cogitationibus suis *tradidit illi  
Deum in desideria cordu eorum, in immunditiam, & in reprobū sensum*; Et hinc  
tertium oritur detrimentum, quod *conculcetur ab hominibus*, quia amittit  
honorem & opinionem apud illos: & ita ab eis tractatur in non vniuersi-  
tatem, sed vt stultus: donec tandem extra mundum imittatur in carcerem  
Inferni, in quo confusio & miseria erit æterna. Ac propterea conculcatur  
Dominus, dicens: *Qui soluerit vnum de mandatis his, & docuerit sic homines:  
minimus vocabitur in regno cœlorum*. Nam vt S. August. explicat) conculcetur.

d Ezech.  
28. 14.

e Mat. 5. 13

Canon. 4.  
in Matth.

Ita legit S.  
August.

In es. m. c. ii.  
Ton. 9. Ep.  
Glos. 5.  
Hilarius.

si Tim. 6. 10  
g Rom. 1.  
21. 24.

Lib. 1. de  
Serm. Dom.  
in monte  
c. 13. & 16.

netur, ac repellatur, nec partem aut locum habebit in eo Regno, in quod quicumque ingreditur, magnus est, & honore habetur. His manet satis confirmatum quod proximo cap. diximus: vt nullus audeat officium assumere *salis terra*, nisi à Deo sit vocatus, & electus, qui illud ipsi committat: sed neque tunc securum se reputet, cernens magnum suum periculum: cuius moner ipse Saluator, vt timeatur: Sanctus enim timor maiorem efficit securitatem; neque diutius quis in munere salis perfitit, quam qui ab eo excidere timeret, & recurrit ad Deum, vt ipsum conferret.

*s Chrysof.  
Homil. 16.  
in Matth.*

## CAPVT V.

MODESTIA, MANSVETVDO, ET PAX IN  
disputationibus; radices Discordiarum, & earum  
remedium.

**S**TVDIVM ET EXERCITIUM OMNIUM SCIEN-  
arum, siue in Discipulis, siue in Magistris, aut in varijs  
Reipubl. officijs eas exercentibus, varias secum adfert  
disputationes ad stabiliendā veritatem. Quæ Disputati-  
ones sunt quasi pugnae siue congressus quidam intellectu-  
uum valde contentiosi; quorum arma sunt linguæ: sagit-  
tæ ac globi, rationes, ac verba magno impetu prolata ob-  
zelum siue iram, qua proferuntur. Ex quo magnæ oriuntur contentio-  
nes ac dissensiones. Aliquando quidem, quod quisque existimet, suam  
sententiam esse veram: quam cum defendit existimat se pro veritate  
pugnare, & obsequium se præstare Deo, dum suo resistit aduersario  
Quamuis autem (teste Aristo.) amicitia non exigat opinionum concor-  
diam; & S. Thom. ait, etiam charitatem seruari cum earum diuersitate:  
ita vt iudiciorum diuersitas non auferat vnionem voluntatum: vt appa-  
ret in multis viris sanctis, immo & ipsis Apostolis a Paulo & Barnaba: Sæ-  
pius tamen inter imperfectos hæc iudiciorum contrarietas trahit secum  
voluntates, & ita efficit turbationem in disputationibus, & nominatim  
cum accedit aliqua vanitas & superbia: vt cum quis contradicit veritati  
vt vicisse videatur: ideoque rationibus quas adfert, verba admiscet  
grauia, & minus reuerentia. Quod si cum huiusmodi superbia cupidi-  
tas etiam & ambitio coniungatur, incredibilis oritur dissensio: non so-  
lum quod suo iudicio nimium tribuat, illudque præferat alterius senten-  
tiæ; sed propter commodum aliquod, honorem, aut dignitatem, quæ obtine-  
bit, si victor euassisset credatur: vt videre licet in disputationib. in<sup>o</sup> iuris

*Lib. 4. Ethic  
c. 1. & 3.  
2. 2. q. 29. a.  
3 ad 2.  
b. Añ. 15. 39.*